

Vilkår for støtte til bunkringsanlegg for ammoniakk

1 Formål

Støtteprogrammets formål er å bygge opp under den første fungerende verdikjeden for ammoniakk som drivstoff i maritim sektor i Norge. For å lykkes er det nødvendig at ammoniakk blir et konkurransedyktig alternativ til andre drivstoff, og at aktørene i verdikjeden oppnår lønnsomme prosjekter. I tillegg må ammoniakken være tilgjengelig der behovet er størst, slik at fartøy kan operere uten å slippe ut CO₂ i kommersiell drift i spotmarkedene eller i faste ruter.

Ved å støtte bunkringsanlegg for ammoniakk som gir de laveste ekstrakostnadene på drivstoffet, vil programmet bidra til å bygge nødvendig infrastruktur for å etablere de første verdikjedene. Dette vil bidra til å demonstrere teknologier, modne leverandørkjedene og gi viktig erfaring med ammoniakk som drivstoff. Basert på denne erfaringen kan satsingen på ammoniakk som drivstoff i maritim sektor utvikles videre med nye virkemidler eller endrede rammebetingelser etter 2030.

2 Tematisk avgrensning

Den tematiske avgrensningen for dette programmet er investeringsstøtte til prosjekter som skal bygge allment tilgjengelige anlegg for mottak, lagring og bunkring av ammoniakk i norske havner og tilby ammoniakk som drivstoff til maritim sektor i Norge.

3 Statsstøtterettslig grunnlag for programmet

Tilskudd fra Enova faller inn under EØS-avtalens definisjon av statsstøtte og rammen for våre ordninger er derfor fastsatt av EØS-avtalens regler om statsstøtte. Reglene er satt for å hindre uønsket konkurransevridning og negativ innvirkning på samhandelen i EØS-området. EØS-avtalen inneholder et generelt forbud mot statsstøtte, men det er flere unntak fra dette forbudet som gjør at statsstøtte likevel kan tillates der det er nødvendig for å oppnå visse formål.

Det støtterettslige grunnlaget for dette programmet er:

Ordningen «Lade- og fyllinfrastruktur for fartøy» "innmeldt under det alminnelige gruppeunntaket (GBER). (lenke til enova.no/esa)

Programmet er etablert med hjemmel i det generelle gruppeunntaket for statsstøtte, artikkel 56b; «Aid for maritime ports».

4 Overordnede krav

4.1 Støtten må være nødvendig

Statsstøtte kan bare benyttes når dette er en forutsetning for å oppnå formålet med den støtteordningen den tildeles under, og det er bare anledning til å støtte tiltak/prosjekter som ikke ville blitt gjennomført uten støtte. Det er derfor avgjørende at søker sender inn søknaden om støtte før prosjektet er besluttet gjennomført, igangsatt eller at søker på annen måte har forpliktet seg til å gjennomføre prosjektet.

4.2 Godkjente søkere

For å kunne søke om støtte:

- må søker være en virksomhet som er registrert i enhetsregisteret i Brønnøysund
- kan søker ikke være en virksomhet i økonomiske vanskeligheter. Søker kan heller ikke være eid eller på annen måte kontrollert av en virksomhet i økonomiske vanskeligheter. Se definisjon [her](#).
- kan søker ikke ha utestående krav om tilbakebetaling av ulovlig utbetalt statsstøtte

Søker må være den som skal gjennomføre investeringen og balanseføre kostnadene.

Enova vil ikke yte støtte hvor dette er i strid med sanksjoner vedtatt av EU eller norske myndigheter. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, støtte til:

- fysiske eller juridiske personer som er listeført i EUs eller Norges sanksjonsregimer,
- foretak som eies eller kontrolleres av fysiske eller juridiske personer som er listeført i EUs eller Norges sanksjonsregimer, og
- foretak som er aktive i sektorer underlagt sanksjoner, i den grad støtten vil være i strid med EUs eller Norges sanksjonsregimer.

En oversikt over sanksjoner vedtatt av norske myndigheter er tilgjengelig her:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/Eksportkontroll/sanksjoner-og-tiltak1/sanksjoner-og-tiltak/id2008477/>

4.3 Prosjektets lokalisering

Prosjektet det søkes støtte til må realiseres i Norge eller innen norsk økonomisk sone.

Enova kan også støtte prosjekter på flytende bunkringsterminaler dersom disse er stedbundne og i tillegg registrert i NIS eller NOR dersom fartøysregistrering er påkrevd.

4.4 Spesifikke krav under dette programmet

Det kan kun søkes om støtte til ett bunkringsanlegg per søknad.

5 Tildelingsprosess

Støtte gjennom dette programmet tildeles basert på konkurranse. Det innebærer at de som søker om, og kvalifiserer for, støtte konkurrer om støtten basert på fastsatte rangeringskriterier. Rangeringskriteriene framgår av kapittel 7.

Enova tilstreber at alle aktuelle søkere mottar samme informasjon i søknadsprosessen. Eventuelle spørsmål til Enova rundt programmet må stilles skriftlig. En oppsummering av spørsmål og svar på mottatte spørsmål vil publiseres på programmets nettside.

5.1 Søknadsfrister

Søknadsfristen for støtteprogrammet er xx.xx.2025 kl. 15.00.

5.2 Krav til søknaden

Søknad og prosjektbeskrivelse skal være på norsk. Vedlegg med tekniske beskrivelser og lignende kan være på engelsk, svensk eller dansk.

Søknad og vedlegg skal sendes inn gjennom Enovas elektroniske søknadssenter.

For at en søknad skal tas til behandling må søknaden være komplett og inneholde alle obligatoriske vedlegg som beskrevet i kapittel 6 Kvalifikasjonskriterier.

Søknaden skal benytte prosjektbeskrivelsesmalen for programmet og må inneholde fullstendig besvarelse av alle punktene i malen.

5.3 Behandling av søknaden

Søknaden vurderes av saksbehandlere i Enova. Enova kan benytte eksterne tredjeparter til vurdering av hele eller deler av søknaden ved behov. Slike tredjeparter er underlagt samme taushetsplikt som Enova.

Enova kan be om at søknaden kompletteres dersom det anses nødvendig. Dette kan for eksempel gjelde behov for utdypning av aktivitetene, budsjettet, prosjektplanen eller finansierungsplaner.

Søknadene blir vurdert og rangert basert på den informasjonen som er oppgitt i søknadene. Enova kan be om utfyllende informasjon etter endt frist for å avklare uklarheter knyttet til hvorvidt et prosjekt oppfyller kvalifikasjonskriteriene til støtteprogrammet. Enova kan videre etterspørre eller akseptere at dokumentasjon som mangler ettersendes så lenge denne bare understøtter forhold som allerede er beskrevet i søknaden. Dersom det blir aktuelt, vil alle søkere gis anledning til å ettersende samme informasjon.

5.4 Utbetaling av støtte

Støtte utbetales etterskuddsvis basert på dokumenterte kostnader. Kostnadene må være fakturert til tilskuddsmottaker. Utbetalingsanmodning sendes gjennom Enovas rapporteringssenter på www.enova.no.

Krav til rapportering av framdrift og kostnader framgår av [Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet](#).

Enova utbetaler ikke de siste 20 % av totalt tilskudd før sluttrapport og eventuell annen etterspurt dokumentasjon er levert og godkjent av Enova.

5.5 Støtte tildelt i strid med vilkår

Dersom støtten som utbetales er i strid med statsstøtteregulverket eller støttmottaker misligholder vilkår for støtten, kan støtten trekkes helt eller delvis tilbake. Se [Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet](#).

6 Kvalifikasjonskriterier

For å kunne motta støtte under programmet må samtlige av kvalifikasjonskriteriene være oppfylt.

6.1 Kvalifiserte søkere

6.1.1 Krav til finansiell gjennomføringsevne

Søkeren må ha finansielle ressurser til å opprettholde sin aktivitet i hele prosjektperioden og til å gjennomføre og drifte investeringen.

Søker og eventuelle prosjektpartnere må ha dokumentert finansiell gjennomføringsevne, det vil si at virksomheten(e) har dokumenterte planer for finansiering av prosjektet.

Søker må kunne gjennomføre prosjektet også dersom prosjektet blir forsinket eller dersom kostnadene skulle bli høyere enn antatt. Risiko og risikohåndtering for prosjektet må beskrives i søknadens prosjektbeskrivelse, vedlegg 1. Finansieringsplanen må inkludere tilstrekkelig økonomisk likviditet i prosjektet ved tilfeller av inntil 20 % kostnadsoverskridelser. Dette innebærer at finansieringsplanen må redegjøre for finansiering av de samlede budsjetterte investeringskostnadene pluss ett påslag på 20%.

På søknadstidspunktet må søkeren i tillegg dokumentere:

1. Egenkapital til å kunne finansiere minimum 20 % av den samlede investeringskostnaden til prosjektet (ikke fratrukket eventuell støtte fra Enova), og at denne egenkapitalen vil gjøres tilgjengelig for prosjektet om investeringsbeslutning fattes. Dokumentasjon skal være i tråd med beskrivelse i kapittel 6.3 vedlegg 3.
2. Eventuell lånefinansiering må dokumenteres gjennom intensjonsavtale med betingelser fra bank eller indikativ låneavtale. Det må i søknaden underbygges og sannsynliggjøres hvordan eventuelle betingelser tilknyttet lånet skal innfris før frist for investeringsbeslutning. Betingelser som skal innfris vil f.eks. kunne være knyttet til belåningsgrad og betjeningsevne. Dokumentasjon skal være i tråd med beskrivelse under kapittel 6.3 vedlegg 4.
3. Kapitalleverandørenes redegjørelse for hva som skal til for å stille finansiering til prosjektet, samt en bekreftelse på at omsøkt støtte fra Enova vil være både nødvendig for og tilstrekkelig til å utløse finansieringen. Om prosjektet ikke oppnår lønnsomhet med omsøkt støtte, skal det redegjøres for hvorfor prosjektet likevel vil kunne oppnå finansiering. Merk at denne redegjørelsen ikke kan belage seg på annen offentlig støtte til prosjektet, utover det som omsøkes fra Enova. Dokumentasjon skal være i tråd med beskrivelse i kapittel 6.3 vedlegg 8.

6.2 Kvalifiserte prosjekt

6.2.1 Omfang, utforming og plassering

Prosjektet må tilfredsstillende følgende krav:

1. Omfatte investering i bunkringsanlegg for ammoniakk som drivstoff i maritime fartøy i næringsvirksomhet eller offentlig tjeneste.
2. Bunkringsanlegget skal være allment tilgjengelig på markedsmessige vilkår. Det betyr at alle interesserte brukere kan benytte bunkringsanlegget på et likeverdig og ikke-diskriminerende grunnlag.

3. Bunkringsanlegget må etableres i havn eller havneterminal, privat eller offentlig eid, som har mottakspått slik dette framgår av havne- og farvannslovens § 27. Prosjektet må dokumentere tilgang til havn og nødvendig areal.
4. Bunkringsanlegget må være stedbundet. Det vil si at bunkringsanlegget ikke kan flyttes fra havnen lagt til grunn i søknaden, uten skriftlig godkjenning fra Enova. Dette kravet opphører samtidig med driftskravet i kapittel 6.2.6.
5. Prosjektet må tilby ammoniakk til maritim sektor i tilknytning til en lokasjon med minimum 4 000 årlige fartøyspasseringer, i henhold til [Kystverkets AIS-data for 2024](#). Følgende krav gjelder:
 - a. Passeringene som angis skal ikke inkludere fartøy under 2000 bruttotonn, og ikke bilferger i rutegående, innenriks trafikk.
 - b. Infrastrukturen for bunkring/fylling må være tilgjengelig ved lokasjonen hvor målingen av fartøyspasseringer er gjort, eller på en lokasjon som ikke innebærer mer enn 10 nautiske mil i ekstra seilingsrute én vei sammenliknet med normal rute/trafikk for fartøyene.
 - c. Dokumentasjonen for kravet skal gis iht. formkrav for vedlegg 12a og 12b gitt i kapittel 6.3.
6. Avtaler med en tredjepart om bygging, drift, vedlikehold/oppgradering eller leie av infrastrukturen må inngås på kommersielle vilkår eller i tråd med regelverk for offentlige anskaffelser for aktører som er omfattet av dette. Dokumentasjon på anskaffelsesprosess og avtaler må kunne fremlegges Enova på forespørsel.

6.2.2 Tekniske krav

1. Bunkringsanlegget må ha en installert bunkringskapasitet for ammoniakk på minimum 80 tonn/t, en lagringskapasitet på minimum 800 m³.
2. En toveisdialog med nettselskapet skal dokumenteres. Dialogen må sannsynliggjøre at det er tilstrekkelig kapasitet i strømmettet til å få realisert det omsøkte ladeanlegget innenfor overnevnte frist. Om søker kun vil få tilknytning på vilkår, må disse beskrives. Det kan ikke være inngått økonomisk forpliktende avtale om nettilknytning/anleggsbidrag før søknad sendes, men dokumentasjon av kartlagt nettkapasitet og to-veis dialog med nettselskap¹ skal vedlegges søknaden.
3. Støttemottakeren må forplikte seg til at innen 31. desember 2035 skal den støttede bunkringsinfrastrukturen kun levere grønn ammoniakk, altså kun levere ammoniakk hvis energiinnhold er avledet fra andre fornybare kilder enn biomasse og som er produsert i samsvar med kravene for såkalt «RFNBO hydrogen» under [EUs andre fornybardirektiv](#) (Directive EU 2018/2001 og endringsdirektivet Directive EU 2023/2413) med tilhørende [to delegerte rettsakter](#).

6.2.3 Prosjektøkonomi, budsjett og netto nåverdianalyse

Prosjektsøknaden og vedlegg 2 «Budsjett og netto nåverdianalyse» må dokumentere følgende:

1. At alle kostnader for kjøp, mottak, lagring og bunkring av ammoniakk helt frem til skipet i maritim sektor er inkludert i budsjettet og nettonåverdianalysen. Dette gjelder både kostnader for investering og drift.
2. At prosjektet forventes å oppnå positiv kontantstrøm i drift når planlagt salg av ammoniakk realiseres.² Dette er ikke et krav i oppstartsfasen/-årene før prosjektet når kommersiell fase og oppnår forventede salgsvolum av ammoniakk.
3. Prisen for kjøp og salg av ammoniakken i intensjonsavtalene må samsvare med prisene for kjøp og salg som legges til grunn i vedlegg 2 «Budsjett og netto nåverdianalyse». I tilfeller hvor et

¹ Nettmelding alene eller standard svar på henvendelser er ikke tilstrekkelig

² Med dette menes at det må synliggjøres at prosjektet i drift vil ha høyere inntekter enn kostnader, forutsatt at forventet salg av produkter realiseres. Detaljer rundt dette fremgår av mal for vedlegg 2, budsjett og netto nåverdianalyse.

prisintervall er oppgitt i intensjonsavtalene, fremfor konkrete prispunkt, skal prispunkt innenfor intervallet benyttes som pris for kjøp og/eller salg av ammoniakk i vedlegg 2 «Budsjett og netto nåverdianalyse».

4. At Enovas [normalavkastningskrav](#) for "Øvrig industri" er benyttet i nåverdiberegningene.
5. At prosjektet som helhet forventer å oppnå lønnsomhet over levetiden, dvs. en netto nåverdi inkludert støtte lik 0 iht. dokumentasjon i vedlegg 2³. Det vil aksepteres at netto nåverdi inkludert støtte er negativ dersom det i «Kapitalleverandørenes redegjørelse» (se kapittel 6.1.1, punkt 3) fremkommer at prosjektet likevel planlegges gjennomført basert på den omsøkte støtten.

6.2.4 Kunder for og leverandører av ammoniakk

Prosjektsøknaden med obligatoriske vedlegg må inneholde følgende dokumentasjon:

1. Intensjonsavtaler med kunder i maritim sektor som dekker et gjennomsnittlig behov på minimum 8 000 tonn ammoniakk per år. Intensjonsavtalene må vise at det dokumenterte ammoniakkbehovet vil være til stede innen utgangen av 2030. Kundene som signerer intensjonsavtale, må kunne dokumentere konkrete planer om å realisere ammoniakktartøy. Intensjonsavtalen må inneholde forventet salgspris for ammoniakken. Et prisintervall er godkjent.
2. Intensjonsavtale(r) med leverandør(r) av fornybar eller lavkarbon ammoniakk til bunkringsanlegget. Intensjonsavtalen må dokumentere at ammoniakk kan bli levert til bunkringsanlegget, at mengde ammoniakk levert samsvarer med forventet solgte volumer i markedet, og hvilken pris ammoniakken vil ha. Et prisintervall er godkjent.

6.2.5 Fremdrift og tidsplan

1. Prosjekteier må signere kontrakt om tilsagn om støtte senest 3 måneder etter offentliggjøring av tilsagn om støtte fra Enova.
2. Investeringsbeslutning for prosjektet skal være fattet senest 12 måneder etter offentliggjøring av tilsagn om støtte fra Enova. Det vises til kapittel 8, *Konvensjonalbot*, for vilkår som må tilfredstilles for å innfri dette kravet.
3. Prosjektet skal settes i drift senest 2,5 år etter offentliggjøring av tilsagn om støtte fra Enova.
4. Prosjektsøknaden må inneholde en milepælsplan som viser milepæler som er tråd med tidsfrister gitt over.

6.2.6 Drift og rapportering

1. Prosjektet må kunne levere på kravene til bunkrings- og lagringskapasitet i minimum fem år fra prosjektet settes i kommersiell drift.
2. Søker er pliktig til å la seg registrere på oversikter over tilgjengelig infrastruktur til maritim transport (som Kystverkets [kart over alternative drivstoff for sjøfarten](#)), og at relevante opplysninger om plassering, standarder og informasjon om infrastrukturen (kapasiteter mm.) kan offentliggjøres i disse oversiktene.

6.3 Obligatoriske vedlegg

For at en søknad skal tas til behandling må den inneholde følgende obligatoriske vedlegg (alle vedlegg skal nummereres og navngis som gitt i tabellen. Eventuelle filer som søker ønsker å legge ved i tillegg, nummereres løpende og gis et beskrivende navn.):

³ Enova kan ikke støtte prosjekter ut over det som skal til for å oppnå netto nåverdi = 0, i henhold til det generelle gruppeunntaket for statsstøtte Art. 56b.

Vedlegg #	Navn på vedlegg	Obligatorisk	Kommentar og formatkrav
1	Prosjektbeskrivelse	Ja	Obligatorisk mal på nettside.
2	Budsjett og netto nåverdianalyse	Ja	Obligatorisk mal på nettside.
3	Finansierungsplan og kapitalstruktur - egenkapital	Ja	Dokumentasjon som understøtter prosjektets egenkapitalfinansiering av prosjektet: <ul style="list-style-type: none"> Regnskap eller kontoutskrift (maksimum to måneder gammelt) som understøtter en tilstrekkelig likviditet i søkersekskapet til å minst dekke egenkapitalen i finansierungsplanen eller/og; Garanti fra investor(er) med signatur og beløp eller/og; Hvis pågående registrering av kapitalutvidelse; dokumentpakke fra registermelding BRREG.
4	Finansierungsplan og kapitalstruktur - fremmedkapital	Hvis relevant; ja	Dokumentasjon som understøtter prosjektets fremmedkapitalfinansiering av prosjektet: <ul style="list-style-type: none"> Finansierungsbevis fra långiver(e) eller; Intensjonsavtale med bank med betingelser eller; Indikativ låneavtale med betingelser. <p>Med betingelser menes betingelser for låneavtalen, som for eksempel type lån, lånebeløp, belåningsgrad, rentenivå, krav til betjeningsevne o.l.</p> <p>Om fremmedkapital ikke er en del av finansierungsplanen, trenger ikke vedlegget følge med søknaden.</p>
5	Årsregnskapet 2023 og Årsregnskapet 2024	Hvis relevant; ja	Gjelder dersom søkersekskapet er eid av utenlandsk sekskap. <p>Årsregnskapet 2023 og Årsregnskapet 2024 for det øverste utenlandske eierselskapet i direkte oppadgående linje fra søker. Regnskapet skal være ført både på sekskapsnivå (for morselskap) og for konsern.</p>
6	Tilleggsdokumentasjon for nyopprettede foretak	Hvis relevant; ja	For nyopprettede foretak (foretak uten godkjent årsregnskap siste to år) skal den økonomiske stillingen dokumenteres gjennom perioderegnskap (resultat- og balanseregnskap) som er maksimalt tre måneder gammelt. <p>Om søker ikke er et nyopprettet foretak, trenger ikke vedlegget følge med søknaden.</p>
7	Intensjonsavtale for kredittramme til påkravsgaranti	Ja	Obligatorisk mal på nettside. <p>Intensjonsavtale som bekrefter at en bank vil kunne garantere for beløp tilsvarende konvensjonalbot på vegne av søkerbedriften,</p>

Vedlegg #	Navn på vedlegg	Obligatorisk	Kommentar og formatkrav
			som beskrevet under kapittel 8, <i>Konvensjonalbot</i> , gitt at prosjektet signerer på filsagn om støtte fra Enova. Eventuelle andre vilkår for kreditttramme til påkravgaranti må synliggjøres i intensjonsavtalen.
8	Kapitalleverandørens redegjørelse	Ja	<p>Kapitalleverandørens redegjørelse for hva som skal til for å stille finansiering til prosjektet, samt en bekreftelse på at omsøkt støtte fra Enova vil være både nødvendig for og tilstrekkelig til å utløse finansieringen. Om prosjektet ikke oppnår lønnsomhet med omsøkt støtte, skal det redegjøres for hvorfor prosjektet likevel oppnår finansiering. Merk at denne redegjørelsen ikke kan belage seg på annen offentlig støtte til prosjektet, utover det som omsøkes fra Enova.</p> <p>Det skal utarbeides en redegjørelse per kapitalleverandør: Redegjørelsen skal utarbeides av lånegiver dersom lån vil ytes (eksempelvis fra finansinstitusjon). For egenkapital til prosjektet skal redegjørelsen utarbeides av styret (hvis kapitalen allerede er tilgjengelig i søkersekskapet) eller av investor(ene) (hvis kapitalen skal tilgjengeliggjøres på et fremtidig tidspunkt).</p>
9	Kostnadsestimat med rapport	Ja	<p>Prosjektet forventes å ha en modenhet gitt av klasse 3 i AACE eller tilsvarende, og dette vedlegget skal bygge opp under dette. Kostnadsestimatet skal inneholde alle nødvendige kostnader for å realisere prosjektet, ikke bare godkjente kostnader. Vedlegget skal inneholde hovedposter i kostnadsestimatet, samt en enkel rapport som beskriver innholdet i estimatet. Ta utgangspunkt i samme inndeling i kostnadsestimatet som inndelingen av godkjente kostnadsposter i kapittel 9.1.</p>
10	Tillatelser og myndighetsprosesser	Ja	Dokumentasjon på status for nødvendige tillatelser og pålagte myndighetsprosesser.
11	Tilgjengelig tomt/areal	Ja	Dokumentasjon på at prosjektet har tilgang til tomt/areal på lokasjonen for bunkringsanlegget. Dette kan for eksempel være skjøte på eiendom, leieavtale, gjeldende opsjonsavtale eller gjeldende intensjonsavtale.
12a	Skipspasseringer 2024 – beskrivelse	Ja	<p>Dokumentasjon av antall skipspasseringer i nærområdet til bunkringsanlegget basert på Kystverkets AIS-data for 2024. Dokumentasjonen skal inneholde følgende:</p>

Vedlegg #	Navn på vedlegg	Obligatorisk	Kommentar og formatkrav
			<ul style="list-style-type: none"> Beskrivelse av hvor målingen er gjennomført i forhold til plasseringen av bunkringsanlegget Dokumentasjon på at målingen ikke er gjort ved/inneholder punkter med større avstand til bunkringsanlegget enn 10 nautiske mil i seilingsdistanse. Skjermdump av kartutsnittet fra rapporten/dashbordet fra kystdatahuset.no som viser fartøyspasseringene der målingen er gjort Beskrivelse av antall fartøyspasseringer som inngår i dataene fra 2024 iht. gjeldende krav (ikke ferger i rutegående innenriks trafikk, og kun fartøy med minimum 2000 bruttotonn) Forklaring av hvordan dataene i tabellen i vedlegg 12b skal leses og underbygger beskrivelsene i vedlegg 12a
12b	Skipspasseringer 2024 – tabell	Ja	Eksport av dataene fra Kystdatahuset som viser hvordan fartøyspasseringene beskrevet i vedlegg 12a har fremkommet. Vedlegget skal leveres i excelformat, og være direkte eksport av rådataene fra Kystdatahuset.
13	Intensjonsavtale(r) fra kunder for ammoniakk i maritim sektor	Ja	<p>Intensjonsavtaler for salg av ammoniakk til maritime kunder. Alle intensjonsavtaler fra maritime kunder samles og sendes inn som ett vedlegg. Intensjonsavtalen(e) skal som et minimum inneholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> geografisk lokasjon for bunkringen forventet prispunkt for ammoniakk (kan oppgis som et intervall) levert til skuteside forventet mengde ammoniakk solgt/kjøpt som et snitt per år tidsperiode intensjonsavtalen gjelder for (fra hvilket år ammoniakk forventes å bli bunkret)
14	Intensjonsavtale(r) fra leverandører av ammoniakk	Ja	<p>Intensjonsavtale (r) fra leverandør(er) av fornybar eller lavkarbon ammoniakk til bunkringsinfrastrukturen. Om det vedlegges intensjonserklæringer fra flere leverandører, samles disse og legges ved søknaden som ett vedlegg. Intensjonsavtalen(e) skal som et minimum inneholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> opprinnelsessted for ammoniakken og geografisk lokasjon for leveransen bekreftelse av type ammoniakk (lavkarbon eller fornybar) forventet prispunkt for ammoniakk (kan oppgis som et intervall) levert til bunkringsanlegget forventet mengde ammoniakk solgt/kjøpt som et snitt per år, og at dette

Vedlegg #	Navn på vedlegg	Obligatorisk	Kommentar og formatkrav
			som et minimum samsvarer med forventet mengde ammoniakk solgt i markedet <ul style="list-style-type: none"> tidsperiode intensjonsavtalen gjelder for (fra hvilket år ammoniakk forventes å bli levert)
15	Referanseprosjekter	Ja	Beskrivelse av minimum ett, og maksimum tre relevante referanseprosjekter.

7 Rangeringskriterier

Kvalifiserte søknader rangeres basert på følgende kriterier og vektning:

- Prosjektets modenhet, 50 %
- Prosjektets markedspotensial, 25 %
- Prosjektets investeringskostnad, 25 %

Om to prosjekter ligger under 200 km unna hverandre i luftlinje, vil kun det best rangerte prosjektet kunne støttes.

7.1 Prosjektets modenhet

Prosjektets modenhet vurderes ut ifra følgende underpunkter:

1. prosjektets tekniske modenhet, herunder tegnings- og kostnadsgrunnlag. Kostnadsestimater som typisk tilsvarer definisjonen i AACE International Class 3 (AACE International Recommended Practice No. 18R-97) vil være forventet.
2. modenheten til planer for prosjektgjennomføring, herunder organisering og bemanning, forberedelser, bygging, igangsetting og drift, samt erfaring med gjennomføring av tilsvarende prosjekter.
3. modenhet til planer for ivaretagelse av alle myndighetskrav, regulering av areal og relevante standarder for å etablere nødvendige godkjenninger.
4. kvalitet på redegjørelse for utnyttelse av spillvarme og spillkulde fra anlegget. Dette for å fremme mest mulig energieffektive prosesser og identifisere synergier som kan øke lønnsomheten i prosjektet.
5. muligheter for fremtidig oppskalering av anlegget. Dette relaterer seg til tekniske løsninger, tilgjengelig areal og krafttilgang, og eventuelt samspill med annen eksisterende eller planlagt infrastruktur eller aktører lokalt.

7.2 Prosjektets markedspotensial

Prosjektet vurderes ut ifra to kriterier som ivaretar markedspotensial på kort og lang sikt:

1. Modenhet, realisme og omfang av prosjektets dokumenterte kundegrunnlag på kort sikt, dokumentert gjennom vedlagte intensjonsavtaler og videre forklaring i prosjektbeskrivelsen. Merk at det er et minimumskrav til omfang gitt i kapittel 6.2.4.
2. Prosjektets markedsgrunnlag på lengre sikt, vurdert ut ifra samlet maritim aktivitet i tilknytning til bunkringsanleggets lokasjon, utover kravet gitt i kapittel 6.2.1. Vurderingen vil bli gjort ut ifra

Kystverkets database over AIS-data for fartøy, i en radius opp til 10 nautiske mil fra bunkringsanlegget.

7.3 Prosjektets investeringskostnad

Prosjektene vurderes på totale godkjente investeringskostnader lagt til grunn i søknaden slik de er definert i kapittel 9.1 Godkjente kostnadsposter. Prosjektet med den laveste investeringskostnaden vil få karakteren 6 og de øvrige prosjektene vil få en forholdsmessig karakter sammenlignet med det beste som skalerer med kostnadene.

8 Konvensjonalbot for prosjekter som ikke gjennomføres iht. kontraktsfestet framdriftsplan

Dersom et prosjekt som har signert tilsagn om støtte under dette programmet ikke gjennomføres i henhold til kriteriene som gitt i dette kapitlet, vil tilskuddsmottaker ilegges en konvensjonalbot.

8.1 Innretning

Konvensjonalbot ilegges om prosjektet innen 12 måneder etter offentliggjøring av tilsagn om støtte fra Enova ikke kan dokumentere at:

- a) Prosjekteier har gjennomført investeringsbeslutning for prosjektet.
- b) Prosjekteier har sikret hele finansieringen for prosjektet, herunder:
 - i. For lånefinansiering må man vise at alle vilkår for å få lån er oppfylt, og at långiver/långivere bekrefter at lånet kan innfris såfremt investeringsbeslutningen er tatt.
 - ii. For egenkapital må man vise til at beløpet dekket av egenkapital er satt av hos eiere/investorer og forbeholdt prosjektet.
- c) Prosjekteier har satt lagertanker og fylleanretning i bestilling tilsvarende minimum den installerte kapasiteten som Enova har gitt støtte til.

Konvensjonalbot ilegges også om prosjektet innen 24 måneder etter offentliggjøring av tilsagn om støtte fra Enova ikke kan dokumentere at:

- d) Prosjektrapportering(er) er oversendt Enova med samlet utbetalingsanmodning om støtte tilsvarende minimum 8 % av maksimalt innvilget tilskudd fra Enova. Kun kostnader under kostnadsposten «Maskiner, utstyr og materialer» fra det godkjente kostnadsgrunnlaget vil gjelde inn mot dette kravet.⁴ Innfrielse av kravet forutsetter at rapportering og utbetalingsanmodning(er) godkjennes av Enova iht. vilkårene i avtale mellom Enova og støttemottaker.

Konvensjonalbot forfaller øyeblikkelig og betaling skal skje innen 5 bankdager.

Botens størrelse er på 8 % av maksimalt innvilget tilskudd fra Enova.

Om et prosjekt er i brudd med ett eller flere av vilkårene a) til d), vil Enova i tillegg kansellere tilsagnet om støtte, og eventuelt utbetalt støtte må betales tilbake.

⁴ Det vil si at det innen 24 måneder etter tilsagn må kunne dokumenteres såkalte «harde kostnader» (altså ikke egne timer eller innkjøp av tjenester) tilsvarende minimum 10 % av det samlede godkjente kostnadsgrunnlaget, som gir grunnlag for utbetalingen av minimum 10 % av maksimalt innvilget tilskudd fra Enova.

8.2 Dokumentasjonskrav

Før signering av tilsagn må søker bekrefte godkjent finansieringsramme fra bank som tillater utstedelse av en påkravsgaranti pålydende 8 % av innvilget tilskudd fra Enova som sikkerhet for betaling av konvensjonalbot. Følgende dokumentasjon må fremlegges og godkjennes av Enova før signering av tilsagn:

- Bekreftelse på forpliktelse til å svare på konvensjonalbot (mellom søker og Enova).
- Bekreftelse på kredittramme for utstedelse av påkravsgaranti (fra søkers bankforbindelse og til Enova).

På søknadstidspunktet må søker legge ved en intensjonsavtale fra sin bankforbindelse som sannsynliggjør at prosjektet vil få den nødvendige kredittrammen for påkravsgaranti som kreves før signering av tilsagn fra Enova.

Se kapittel 6.3 for ytterligere dokumentasjonskrav.

9 Godkjent kostnadsgrunnlag

Med godkjent kostnadsgrunnlag menes de kostnadene som kan tas med i grunnlaget for beregningen av støtte. Hvilke kostnader som kan godkjennes er avhengig av det støtterettslige grunnlaget for programmet.

9.1 Godkjente kostnadsposter

For dette programmet kan følgende kostnader legges til grunn:

- planlegging, prosjektoppfølgning og -ledelse
- bunkringsinfrastrukturen inkludert lagertank
- tilhørende teknisk utstyr, inkludert faste, mobile eller flytende anlegg
- installasjon av elektriske kabler og krafttransformatorer som kreves for å koble fyllingsinfrastrukturen til nettet
- nødvendige anleggsarbeider, inkludert anleggsbidrag
- oppgradering/tilpasning av kaianlegg der dette en forutsetning for å etablere bunkringsanlegget
- installasjonskostnader
- kostnader for å få nødvendige tillatelser

For de fleste prosjekter vil det kunne være tilsluttende kostnader som ikke kvalifiserer for støtte. Det gjøres oppmerksom på at prosjektplanen, budsjett og netto nåverdianalyse skal inneholde alle kostnader som er nødvendige for å gjennomføre prosjektet, uavhengig om kostnadene kvalifiserer for støtte eller ikke.

9.2 Kostnader som ikke godkjennes

Enova godkjenner ikke kostnader og forpliktelser påløpt før søknadstidspunktet eller etter avtalt sluttdato for prosjektet. Kostnadsgrunnlaget kan ikke inkludere finanskostnader, byggelånsrente, driftskostnader eller leiekostnader for driftsmidler.

Enova godkjenner ikke uspesifiserte kostnadsposter, heller ikke sekkepost for uforutsette kostnader. Hver enkelt spesifisert kostnadspost kan risiko-justeres for å sikre et mest mulig korrekt kostnadsgrunnlag. Nivå på eventuell risikojustering skal beskrives i søknad.

Merverdiavgift på innkjøpte varer og tjenester inngår ikke som en del av godkjente kostnader dersom virksomheten er fradragsberettiget for disse kostnadene.

Spesifikt for dette støtteprogrammet godkjennes ikke følgende kostnader (ikke uttømmende liste):

- Infrastruktur for å gjøre ammoniakk tilgjengelig til kunder utenfor maritim sektor
- Kjøretøy/fartøy eller andre kostnader for transport av ammoniakk
- Kostnader for vei/anlegg utenfor området for bunkringsinfrastruktur
- Kostnader for etablering av nytt kaianlegg

10 Beregning av støttebeløp

Støttebeløpet beregnes som en andel av godkjent kostnadsgrunnlag. Den maksimale støtten er fastsatt i statsstøtteregulverket, men kan være ytterligere begrenset i Enovas program.

10.1 Støtteintensitet og maksimalt støttebeløp

For dette programmet beregnes støttebeløpet på følgende måte:

Den omsøkte støtten kan utgjøre maksimalt 80 % av det godkjente kostnadsgrunnlaget, og totalt ikke overskride 100 millioner kroner per prosjekt. Det godkjente kostnadsgrunnlaget er hele investeringen i bunkringsanlegg for ammoniakk, som spesifisert under kapittel 9.1 Godkjente kostnadsposter.

Vedtatt støttebeløp kan ikke oppjusteres som følge av endringer i prosjektet, økte kostnader eller endringer i valuta. Hvis de totale kostnadene ender opp lavere enn antatt vil den utmålte støtten reduseres tilsvarende slik at den prosentvise støtteandelen ikke øker.

For å sikre at prosjektet ikke får mer støtte enn det som er nødvendig for å realisere investeringen vil det bli gjennomført en lønnsomhetsvurdering. Vurderingen skal være «forventningsrett», altså baseres på realistiske forutsetninger for driftsinntekter- og -utgifter gjennom prosjektets levetid. Om det søkes om mere støtte til prosjektet enn det som gjør prosjektet lønnsomt vil støtten bli avkortet.

Støtteandelen kan derfor bli lavere enn den maksimale støtteandelen som framgår av de aktuelle statsstøttebestemmelsene.

10.2 Annen offentlig støtte

Dersom søker har mottatt eller søkt om annen offentlig støtte til det samme prosjektet skal dette oppgis i søknaden. Dette gjelder uavhengig av om støtten gjelder andre kostnader i prosjektet enn de kostnadene det søkes støtte om hos Enova.

Prosjektet kan ikke motta annen offentlig støtte til de samme kostnadene som de som kvalifiserer for støtte gjennom dette programmet.

11 Offentliggjøring av informasjon, deling og bruk av data

Vedtak om støtte fra Enova blir offentliggjort på Enova.no og rapportert inn til [det nasjonale registeret for offentlig støtte](#).

Søknader om støtte og tilhørende dokumentasjon behandles konfidensielt. Tilskuddsbrevet som utstedes ved tildeling av støtte er imidlertid omfattet av offentlighetslovens regler om innsyn. Ved en innsynsforespørsel vil det derfor bli gitt innsyn i dette dokumentet. Eventuelle forretningssensitive opplysninger vil bli tatt ut.

Enova forbeholder seg retten til å bruke generaliserte data fra alle innsendte søknader for kommunikasjon med markedet knyttet til faktiske kostnader for bunkringsanlegg for ammoniakk i Norge.

12 Rapportering

Krav til rapportering av framdrift og kostnader framgår av [Generelle regler for tilskudd fra Energi- og klimafondet](#).

Utover de krav som er beskrevet under kapittel 5.4 Utbetaling av støtte, skal tilskuddsmottaker på forespørsel fra Enova rapportere driftsdata i fem år fra anlegget er satt i drift. Dette kan være, men er ikke begrenset til, mengde solgt ammoniakk (i tonn) per år, forbruk av elektrisk kraft, kostnad for innkjøpt ammoniakk, oppnådd salgspris for ammoniakk og oppetid på anlegget.

Støttetaker gir Enova rettighetene til å innhente informasjon om salg av strøm direkte fra Elhub⁵.

⁵ Se <https://elhub.no/>